

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว และการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ที่มารับบริการตรวจรักษาที่ห้องตรวจโรคอายุรกรรม แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลพระรัตนราชธานี ระหว่างเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน 2552 ผลการวิจัยมีดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลด้านสุขภาพของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ส่วนที่ 2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลวและการสนับสนุนทางสังคม

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว และการสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ส่วนที่ 4 อิทธิพลของภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลวและการสนับสนุนทางสังคม ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลด้านสุขภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 80 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60) มีอายุเฉลี่ย 62.66 ปี ($SD = 9.89$) ร้อยละ 56.25 มีสถานภาพสมรสคู่ และร้อยละ 78.75 นับถือศาสนาพุทธ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการศึกษา ซึ่งระดับการศึกษาที่พบมากคือระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 22) ส่วนการประกอบอาชีพ พบว่าร้อยละ 73 มีการประกอบอาชีพ โดยที่อาชีพค้าขายเป็นอาชีพที่พบมากที่สุด (ร้อยละ 51) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ว่ามีรายได้เพียงพอ (ร้อยละ 50) โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเท่ากับ 8,023 บาท ($SD = 4,278$)

ข้อมูลด้านสุขภาพ พบว่าระยะเวลาที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นภาวะหัวใจล้มเหลวของกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย 3.13 ปี ($SD = 1.22$) โดยมีระดับความรุนแรงของโรคอยู่ในระดับ 2 (ร้อยละ 63) และสาเหตุของการเกิดภาวะหัวใจล้มเหลวส่วนใหญ่มาจากภาวะหัวใจขาดเลือด (ร้อยละ 30) กลุ่มตัวอย่างทุกคนได้รับการรักษาด้วยยารับประทานมากกว่า 1 ชนิด ซึ่งยาขับปัสสาวะและยาด้านเกล็ดเลือด เป็นยารับประทานที่กลุ่มตัวอย่างได้รับทุกคน ส่วนคำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อมีภาวะหัวใจ

ล้มเหลว พบว่าเรื่องการจำกัดการบริโภคเกลือเป็นเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับ (ร้อยละ 65) และการพักผ่อนเป็นคำแนะนำที่กลุ่มตัวอย่างได้รับน้อยที่สุด (ร้อยละ 15) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพิสัย ของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลด้านสุขภาพ (N= 80)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ข้อมูลส่วนบุคคล		
เพศ		
ชาย	32	40.00
หญิง	48	60.00
อายุ		
31-40	2	2.50
41-50	7	8.75
51-60	25	31.25
61-70	27	33.75
71-82	19	22.50
มากกว่า 80 ปี	1	1.25
($\bar{X}$ = 62.66 ปี, SD = 9.89, range = 38-82 ปี)		
สถานภาพสมรส		
คู่	45	56.25
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	30	37.50
โสด	5	6.25
ศาสนา		
พุทธ	63	78.75
อิสลาม	17	21.25

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	21	27.00
ประถมศึกษา	12	15.00
มัธยมศึกษา	18	22.00
อนุปริญญา	11	13.75
ปริญญาตรี	5	6.25
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	13	16.00
อาชีพ		
ประกอบอาชีพ	59	73.00
ค้าขาย	30	51.00
รับจ้าง	12	20.00
เกษตรกรรม	11	19.00
ข้าราชการ	6	10.00
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	21	27.00
ความเพียงพอของรายได้ (บาท)		
เพียงพอ	40	50.00
ไม่เพียงพอ	40	50.00
$(\bar{X} = 8,023 \text{ บาท}, SD = 4,278)$		
ข้อมูลด้านสุขภาพ		
ระยะเวลาที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นภาวะหัวใจล้มเหลว (ปี)		
≤ 5 ปี	79	98.70
≥ 5 ปี	1	1.30
$(\bar{X} = 3.13 \text{ ปี}, SD = 1.22, \text{range} = 1-6 \text{ ปี})$		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ระดับความรุนแรงของภาวะหัวใจล้มเหลว [NYHA]		
ระดับ 1	21	27.00
ระดับ 2	51	63.00
ระดับ 3	8	10.00
สาเหตุในการเกิดภาวะหัวใจล้มเหลว		
ภาวะหัวใจขาดเลือด	24	30.00
ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจยืดขยาย	22	27.50
ภาวะความดันโลหิตสูง	18	22.50
ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจพิการ	8	10.00
ความผิดปกติของลิ้นหัวใจ	8	10.00
ยาที่ได้รับในปัจจุบัน (กลุ่มตัวอย่าง 1 รายได้รับยามากกว่า 1 กลุ่ม)		
ยาขับปัสสาวะ	80	100.00
ยาด้านการแข็งตัวของเลือด	80	100.00
ยาขยายหลอดเลือด	49	61.30
ยาเพิ่มประสิทธิภาพการบีบตัวของหัวใจ	31	38.80
ยาควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจ	22	27.50
คำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อมีภาวะหัวใจล้มเหลว		
การจำกัดการบริโภคเกลือ	52	65.00
การรับประทานยา	48	60.00
การมาตรวจตามนัด	48	60.00
การควบคุมปริมาณน้ำดื่ม	42	52.50
การชั่งน้ำหนัก	19	23.80
การพักผ่อน	12	15.00
(กลุ่มตัวอย่าง 1 ราย ได้รับคำแนะนำ มากกว่า 1 เรื่อง)		

ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา

1. พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมเท่ากับ 24.18 ($SD = 3.81$) ซึ่งอยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสม ส่วนพฤติกรรมรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในด้านการดูแลตนเองเพื่อรักษาสุขภาพเฉพาะเรื่องการรับประทานอาหารไม่เค็ม ($\bar{X} = 3.40$; $SD = .648$) ส่วนด้านพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อจัดการอาการที่เหมาะสมได้แก่ การลดปริมาณเกลือและน้ำ และการขอคำแนะนำจากแพทย์ พยาบาล ($\bar{X} = 3.36$, $SD = .579$; $\bar{X} = 2.93$, $SD = .776$; $\bar{X} = 2.99$, $SD = .787$ ตามลำดับ) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ($N=80$)

ข้อมูลพฤติกรรมการดูแลตนเอง	Range	$\bar{X}$	SD
1. ชั่งน้ำหนักทุกวัน.....	1-4	2.48	1.03
2. รับประทานอาหารไม่เค็ม.....	1-4	3.40	.648
3. การออกกำลังกาย.....	1-4	2.54	.615
4. การควบคุมน้ำหนักตัว.....	1-4	2.68	.652
5. การป้องกันการติดเชื้อ.....	1-4	2.74	.631
6. การลดปริมาณเกลือ.....	1-4	3.36	.579
7. การลดปริมาณน้ำ.....	1-4	2.93	.776
8. เพิ่มหรือลดยาตาม.....	1-4	1.08	.348
9. ขอคำแนะนำจากแพทย์ พยาบาล.....	1-4	2.99	.787
คะแนนรวมของพฤติกรรมการดูแลตนเอง	9-36	24.18	3.81

2. ภาวะสุขภาพของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของภาวะสุขภาพโดยรวมเท่ากับ 19.40 คะแนน ($SD = 2.44$) ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากิจกรรมที่มีข้อจำกัดมากในการปฏิบัติอันเนื่องมาจากภาวะทางสุขภาพ ได้แก่ การทำกิจกรรมที่ต้องออกแรงในการปฏิบัติมาก เช่น การวิ่ง เล่นกีฬาหนักและการขึ้นบันไดมากกว่า 1 ชั้น ($\bar{X} = 1.05$, $SD = .219$; $\bar{X} = 1.06$, $SD = .244$ ตามลำดับ) ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างสามารถทำกิจกรรมได้โดยมีข้อจำกัดน้อย อันเนื่องมาจากภาวะทางสุขภาพ ได้แก่ อาบน้ำ สวมใส่เสื้อผ้า และการเอี้ยวตัว ก้มตัว ($\bar{X} = 2.95$, $SD = .219$; $\bar{X} = 2.86$, $SD = .347$ ตามลำดับ) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ภาวะสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง ($N=80$)

ข้อมูลภาวะสุขภาพ	Range	$\bar{X}$	SD
1. วิ่ง เล่นกีฬาหนัก หรือ.....	1-3	1.05	.219
2. ขนย้ายโต๊ะ ชักผ้า หรือ.....	1-3	1.85	.506
3. ยก/หิ้วถุงใส่ของหรือตะกร้าเมื่อ.....	1-3	2.48	.503
4. ขึ้นบันได มากกว่า 1 ชั้น หรือ.....	1-3	1.06	.244
5. ขึ้นบันได 1 ชั้น หรือ.....	1-3	1.79	.567
6. เอี้ยวตัว ก้มตัว หรือ.....	1-3	2.86	.347
7. เดินในระยะ 1 กิโลเมตร.....	1-3	1.13	.333
8. เดินในระยะสี่ถึงห้าเสา.....	1-3	1.65	.597
9. เดินไปมาหาสู่เพื่อนบ้าน.....	1-3	2.59	.495
10. อาบน้ำ สวมใส่เสื้อผ้า หรือ.....	1-3	2.95	.209
คะแนนรวมของภาวะสุขภาพ	10 - 30	19.40	2.44

3. ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลวโดยรวมเท่ากับ 17.86 ($SD = 3.97$) ซึ่งแสดงว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในระดับน้อย ดังแสดงในตารางที่ 4 นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามถูกต้องในแต่ละข้อมีน้อยกว่าร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลวของกลุ่มตัวอย่าง ($N=80$)

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว	$\bar{X}$	SD
1. ภาวะหัวใจล้มเหลวที่ฉันเป็นเกิดจาก.....	.41	.49
2. แม้ว่าภาวะหัวใจล้มเหลวที่ฉันเป็นไม่สามารถ...	.75	.43
3. ภาวะหัวใจล้มเหลว.... ทำให้มีอาการบวม.....	.71	.45
4. ภาวะหัวใจล้มเหลว.... ทำให้มีอาการอึดอัด.....	.74	.44
5. ภาวะหัวใจล้มเหลว.... ทำให้มีอาการไอ.....	.36	.48
6. ภาวะหัวใจล้มเหลว.... ทำให้...หอบเหนื่อย....	.91	.28
7. ฉันควรชั่งน้ำหนัก.....	.50	.50
8. ฉันควรจดบันทึกน้ำหนักตัว.....	.50	.50
9. ถ้าน้ำหนักตัว...เพิ่มขึ้น...แสดงว่าอาการรุนแรง	.39	.49
10. ฉันต้องกินอาหารที่ใส่เกลือแกงให้น้อยกว่า.....	.40	.49
11. ฉันไม่ควรกินอาหารที่มีรสเค็ม เช่น บะหมี่.....	.88	.33
12. ฉันควรอ่านสลากอาหารสำเร็จรูป.....	.38	.48
13. ฉัน.....ดื่มน้ำได้ไม่เกิน...2 ลิตร	.58	.49
14. อาการ.....จะรุนแรงเมื่อดื่มแอลกอฮอล์เช่น.....	.84	.37
15. นอนหนุนหมอนสูงหรือ...ถ้าหายใจไม่สะดวก.....	.83	.38

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว	$\bar{X}$	SD
16. ถ้าฉันมีอาการง่วงนอนตอนกลางวัน....	.90	.30
17. นอนหลับได้ดีถ้านอนในท่าตะแคง.....	.81	.39
18. ถ้าฉันออกกำลังกาย จะช่วยป้องกัน.	.68	.47
19. ฉันต้องหยุดการออกกำลังกายเมื่อ.....	.81	.39
20. ยารักษาภาวะหัวใจ...จะช่วยลด.....	.79	.41
21. ฉันควรกิน.....เมื่อได้รับยาขับปัสสาวะ.....	.33	.47
22. อาการข้างเคียงของยาขับปัสสาวะ.....	.43	.49
23. ไม่ควรหยุดกินยาเองแม้ว่า.....	.88	.33
24. ถ้าฉันลืมกินยามื้อใด ฉันต้อง.....	.79	.41
25. ฉันไม่ควรซื้อยา.....มากินเอง.....	1.0	.33
26. การติดเข็มฉีดยาจะทำให้มีอาการ.....	.44	.49
27. ฉันต้องมาตรวจตามนัด.....	.44	.49
คะแนนรวมของความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว	17.86	3.97

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว
(N=80)

ข้อความ	คำตอบของ กลุ่มตัวอย่าง	
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาวะหัวใจล้มเหลวที่ฉันเป็นเกิดจาก.....	33 (41.30)	47 (58.80)
2. แม้ว่าภาวะหัวใจล้มเหลวที่ฉันเป็นไม่สามารถ....	60 (75.00)	20 (25.00)
3. ภาวะหัวใจล้มเหลว.... ทำให้มีอาการบวม.....	57 (71.30)	23 (28.80)
4. ภาวะหัวใจล้มเหลว.... ทำให้มีอาการอึดอัด.....	59 (73.80)	21 (26.30)
5. ภาวะหัวใจล้มเหลว.... ทำให้มีอาการไอ.....	29 (36.30)	51 (63.80)
6. ภาวะหัวใจล้มเหลว.... ทำให้... หอบเหนื่อย....	73 (91.30)	7 (8.80)
7. ฉันควรชั่งน้ำหนัก.....	40 (50.00)	40 (50.00)
8. ฉันควรจดบันทึกน้ำหนักตัว.....	40 (50.00)	40 (50.00)
9. ถ้าน้ำหนักตัว...เพิ่มขึ้น...แสดงว่าอาการรุนแรง	31 (38.80)	49 (61.30)
10. ฉันต้องกินอาหารที่ใส่เกลือแกงให้น้อยกว่า.....	32 (40.00)	48 (60.00)
11. ฉันไม่ควรกินอาหารที่มีรสเค็ม เช่น บะหมี่.....	70 (87.50)	10 (12.50)
12. ฉันควรอ่านสลากอาหารสำเร็จรูป.....	30 (37.50)	50 (62.50)
13. ฉัน.....ดื่มน้ำได้ไม่เกิน...2 ลิตร	46 (57.50)	34 (42.50)
14. อาการ.....จะรุนแรงเมื่อดื่มแอลกอฮอล์เช่น.....	67 (83.80)	13 (16.30)
15. นอนหนุนหมอนสูงหรือ...ถ้าหายใจไม่สะดวก...	66 (82.50)	14 (17.50)
16. ถ้าฉันมีอาการง่วงนอนตอนกลางวัน....	72 (90.00)	8 (10.00)
17. นอนหลับได้ดีถ้านอนในท่าตะแคง.....	65 (81.30)	15 (18.80)
18. ถ้าฉันออกกำลังกาย จะช่วยป้องกัน.	54 (67.50)	26 (32.50)
19. ฉันต้องหยุดการออกกำลังกายเมื่อ.....	65 (81.30)	15 (18.80)
20. ยารักษาภาวะหัวใจ...จะช่วยลด.....	63 (78.80)	17 (21.30)
21. ฉันควรกิน.....เมื่อได้รับยาขับปัสสาวะ.....	26 (32.50)	54 (67.50)
22. อาการข้างเคียงของยาขับปัสสาวะ.....	34 (42.50)	46 (57.50)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อความ	คำตอบของ กลุ่มตัวอย่าง	
	ถูกต้อง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ถูกต้อง จำนวน (ร้อยละ)
23. ไม่ควรหยุดกินยาเองแม้ว่า.....	70 (87.50)	10 (12.50)
24. ถ้าฉันลืมกินยามื้อใด ฉันต้อง.....	63 (78.80)	17 (21.30)
25. ฉันไม่ควรซื้อยา.....มากินเอง.....	70 (87.50)	10 (12.50)
26. การติดเชื้อในหัวจะทำให้มีอาการ.....	35 (43.80)	45 (56.30)
27. ฉันต้องมาตรวจตามนัด.....	79 (98.80)	1 (1.30)

4. การสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมเท่ากับ 2.51 ($SD = .343$) แสดงว่าได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูง ส่วนในรายด้านกลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านอารมณ์เป็นด้านที่กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนมากที่สุด ($\bar{X} = 2.57$; $SD = .379$) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการสนับสนุนทางสังคมของการสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ($N=80$)

ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม	Range	$\bar{X}$	SD	ระดับ การสนับสนุน
ด้านอารมณ์	1-3	2.57	.379	มาก
ด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า	1-3	2.53	.383	มาก
ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	1-3	2.48	.519	มาก
ด้านข้อมูลข่าวสาร	1-3	2.44	.464	มาก
ด้านสิ่งของ	1-3	2.52	.368	มาก
คะแนนรวมของการสนับสนุนทางสังคม	1-3	2.51	.343	มาก

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว การ สนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลวและการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .494, .536, .500, p < .01$ ตามลำดับ) นอกจากนี้ภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลวและการสนับสนุนทางสังคม ก็มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .255 - .495, p < .05$) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่าง ภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว และการสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ($N=80$)

ตัวแปร	1	2	3	4
1. ภาวะสุขภาพ	1			
2. ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว	.262*	1		
3. การสนับสนุนทางสังคม	.255*	.495**	1	
4. พฤติกรรมการดูแลตนเอง	.494**	.536**	.500**	1

* $p < .05$ ** $p < .01$

อิทธิพลของภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว และการ สนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติชนิดนี้ ในเรื่องความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรตามและตัวแปรต้น การทดสอบความสัมพันธ์กันของตัวแปรต้นแต่ละตัวไม่มีความสัมพันธ์กันสูงมาก (Multicollinearity) การทดสอบความคลาดเคลื่อนมีค่าคงที่ (Homoscedasticity) และ

ความคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Autocorrelation) (รัตนศิริ ทาโต, 2551) ในการทดสอบพบว่าข้อมูลเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติการถดถอยพหุคูณ ดูในภาคผนวก

ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว และการสนับสนุนทางสังคมร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ได้ร้อยละ 46 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .46, p < .001$) โดยพบว่า ภาวะสุขภาพเป็นตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวมากที่สุด ($\beta = .34, p < .001$) รองลงมา ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว ($\beta = .32, p < .001$) และตามด้วยการสนับสนุนทางสังคม ($\beta = .26, p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว

ภาวะสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

($N = 80$)

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE	Beta	
constant	1.186	3.09		
ภาวะสุขภาพ	.536	.137	.343**	
ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว	.306	.094	.320**	
การสนับสนุนทางสังคม	.113	.043	.260**	$R^2 = .46; F(3,76) = 22.21^{**}$

** $p < .001$

สามารถเขียนสมการทำนายได้ดังนี้

1. สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

พฤติกรรมการดูแลตนเอง = $1.186 + .536$ (ภาวะสุขภาพ) + $.306$ (ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว) + $.113$ (การสนับสนุนทางสังคม)

2. สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

พฤติกรรมการดูแลตนเอง = $1.186 + .343$ (ภาวะสุขภาพ) + $.32$ (ความรู้เกี่ยวกับภาวะหัวใจล้มเหลว) + $.26$ (การสนับสนุนทางสังคม)